1852. No. 86.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 26 OCTOBER.

TE ZEGELEN

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 22 October 1852, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 9,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 213,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 213,00.

Leeuwarden, den 23 October 1852.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden bij Heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad de vroeger aangekondigde uitloting ter aflossing van tien aandeelen of een kapitaal van *tien duizend Gulden* van de geldleening van *f* 128,000, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven van het dienstjaar 1851, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11 Januarij 1851, no. 23, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot de navolgende nummers, als: 3, 24, 28, 59, 71, 84, 89, 90, 92 en 108, betaalbaar op den 1 Januarij 1853, ten Kantore van den Betaalmeester te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 21 October 1852.

De Commissaris des Konings voornoemd,
VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

DE GEDEPUTEERDE STATEN van *Friesland* brengen door deze ter kennisse van alle belanghebbenden,

dat art. 1 van het reglement op het gebruik der Provinciale Bibliotheek door hen is gewijzigd en nader vastgesteld als volgt:

De Bibliotheek is, uitgezonderd de dagen der Paasch-, Pinkster- en Kersfeesten, *enz.* deze op een der na te noemen dagen invallen, voor het publiek geopend des Maandags, Woensdags en Vrijdags, van af den eersten Maart tot en met den laatsten September, van *tien* tot *twee* en van *drie* tot *vijf* uur, en van af den eersten October tot en met den laatsten Februarij, van *tien* tot *twee* uur.

Voorts dat afzonderlijke exemplaren dier wijziging tegen betaling van 4 Cents zijn te bekomen ter Provinciale Drukkerij van de Weduwe *H. van den Bosch*, te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 18 October 1852.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der stad *Leeuwarden*,

Gelet op art. 203 der Gemeente-Wet,

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen:

dat de Begrooting der Plaatselijke *Inkomsten* en *Uitgaven*, voor het jaar 1853, met de noodige inlichtingen en bescheiden, door hen aan den Raad is aangeboden.

Dat zij, van heden af, *gedurende veertien dagen*, des voormiddags van *negen tot één ure*, voor een ieder ter lezing zal zijn nedergelegd in de Secretarie dezer Gemeente; — en dat zij, *in afschrift*, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar wordt gesteld.

Leeuwarden, den 23 October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

LONDEN, den 21 October.

Men verneemt thans omtrent de begrafenis-plegtigheid van den hertog *van Wellington*, weder het volgende: De plegtigheid zal op 17 of 18 November plaats hebben. Het lijk zal tot den 12 November op Walmer Castle blijven en in Chelsea Colege in staatsie gelegd worden. De lijkstoet zal uitsluitend van militairen aard zijn, met uitzondering welligt van het Koninklijke rijtuig. Bij de troepen die den stoet uitmaken, zullen zich de officieren der buitenlandsche legers, waarin de overleden hertog den rang van veldmaarschalk bekleedde, aansluiten, zij zullen de maarschalkstaf dragen, en de legers van Oostenrijk, Pruisen, Rusland en Spanje voorstellen. Prins *Wilhelm* van Pruisen wordt te Londen verwacht. De stoet zal bestaan uit zes regementen voetvolk, acht escadrons ruiterij en 17 stukken geschut, als uitmakende het getal troepen, verbonden aan den rang van den hertog. Zijn oude krijgsmakker, de markies *van Anglesey*, zal des hertogs maarschalksstaf dragen. De weg dien de togt nemen zal, loopt van de hoofdwacht door *Charing Cross*, het *Strand*, *Fleetstreet* en *Ludgate Hill* naar de St. Paulskerk.

— Het bezoek, door de Koningin op hare laatste reize aan de kokerbrug over den Menaï gebragt, geeft de dagbladen aanleiding om met regtmatigen trots nog eens op dit wonderwerk van Engelsche werktuigkunde, het meesterstuk van den ingenieur *Stephenson*, terug te komen. 700 000 p. st. werden aan deze twijfelachtige proeve, om het spoorwegnet op dit eene punt te kunnen voltooijen, zonder de scheepvaart te stremmen, gewaagd, en dat wel door eene particuliere compagnie met slechts 20,009 p. st. ondersteuning voor 7 jaren, bij wijze van post-contract. Welk ander land heeft zoo iets aan te wijzen? Waar is het niet eene onmogelijkheid? De ontwerper *Stephenson* heeft in persoon zijn werk aan het Koninklijk echtpaar verklaard. Het was een heerlijke herfstmorgen; de ochtendnevel was langzaam opgetrokken en de hooge bezoekers hadden bij hunne aankomst aan de enorm hooge kokerbrug een prachtig vergezigt over de zee en de rotsige kusten. Uit voorzigtigheid, en ook opdat de Koningin het werk bedaard zou kunnen bezien, werd de locomotief van haar waggon los gehaakt, toen zij door de 1850 voet lange kokerbrug hoog boven de zee, passeren zou, en eenige werklieden schoven het rijtuig over de rails voort. Intusschen wandelde Prins *Albert* met den Prins van Wales boven over den koker, binnen welken zijne vorstelijke gade op de beschreven wijze den togt voortzette. Weinige oogenblikken te voren hadden zij een extratrein zien passeren. Aan het einde van de brug gekomen, begaven de Koningin en Prins *Albert* zich in de diepte aan den oever der zee, om van daar het reusachtige werk boven hunne hoofden te beschouwen, daar men slechts van dit punt de kolossale afmetingen goed kan zien, die door de harmonie der deelen, uit een ander standpunt beschouwd, minder in het oog vallen. Hier hing *Stephenson* een tafereel op, welke ontzettende krachten hadden moeten worden aangewend, om den ijzeren koker omhoog te brengen; hoe men kettingen van mans dikte daartoe had moeten gebruiken, die echter gedurende de uitvoering beduidend waren uitgerekt, en als waren zij van gomelastiek vervaardigd geweest, vervolgens hunne oorspronkelijke lengte hadden hernomen. Hij verhaalde weder aan zijne verbaasde Vorstelijke toehoorders, hoe de geweldige drukking van water der hydraulische persen tot de opheffing gebruikt, door de porien van zes duim dikke ijzeren cylinders had heen geperst, en hoe ook hier weder de elasticiteit van 't ijzer duidelijker dan ooit gebleken was. Wat de sterkte van de kokerbrug betrof, verzekerde *Stephenson* aan de Koningin, dat men een volladen linieschip in het midden tusschen de steunpunten zou kunnen ophangen, zonder dat zij in het minst er door leed. De Vorstelijke bezoekers namen met ongeveinsde bewondering die zij in de hartelijkste woorden uitdrukten, afscheid van den genialen ontwerper, en de Koninklijke telgen namen eenige losse stukken tot aandenken mede.

— De invoer van vee uit Nederland en het noorden blijft in groote mate aanhouden. Laatstleden Dingsdag werden alleen alhier aangebragt 6450 stuks levend vee, meest uit Nederland.

— Het poststoomschip *Bentinck*, gisteren te Southampton aangekomen, heeft op de hoogte van Cadix een Nederlandsch oorlogs-eskader gepraaid, onder bevel van den schout-bij-nacht *Bouricius*, die verlangd had, dat de kapitein der *Bentinck* hiervan zou melding maken. Het eskader bestond uit de fregatten *Doggersbank*, *Prins van Oranje*, de korvet *Sumatra* en het stoomschip *Gedeh*. De fregatten zagen er, naar het gevoelen van den gezagvoerder der *Bentinck*, vrij goed uit, voerden 50 à 60 stukken geschut en zeilden wel. Den vorigen dag hadden zij Gibraltar verlaten.

Volgens berigten uit Gibraltar, ankerde het genoemde eskader, na 24 dagen reis van Texel en 6 uren van Tanger, op den 10den in de baai, onder het lossen van 21 kanonschoten. Op den 11den stapte de schout-bij-nacht *Bouricius*, onder het lossen van 17 saluutschoten, aan wal, om een bezoek bij den gouverneur af te leggen en woonde de parade van het garnizoen bij. Het eskader vertrok den 18den van Gibraltar, zijnde de schout-bij-nacht en de officieren bevorens door den gouverneur op een diner genoodigd.

PARIJS, den 21 October.

De aanstaande invoering van het Keizerrijk en het besluit des Voorzitters, om *Abd-el-Kader* uit zijne gevangenschap te ontslaan, zijn steeds de voornaamste onderwerpen van de gesprekken in de hoogere en lagere kringen. Verder is er sedert de terugkomst des Voorzitters in deze hoofdstad weder veel gesproken geworden over de waarschijnlijkheid eener wijziging van het ministerie. In hoe ver de daarmede in verband staande geruchten gegrond zijn, is moeijelijk met eenige zekerheid op te geven; doch het ontgaat de aandacht niet, dat de gewezene minister van binnenl. zaken, de heer *de Morny*, met groote onderscheiding wordt bejegend, niet alleen door den Prins-Voorzitter, maar ook door diens meest vertrouwde raadslieden. — Algemeen is men het hieromtrent eens, dat er thans onder de leden van het geslacht *Bonaparte* eene zeer goede overeenstemming bestaat. Prins *Lodewijk Napoleon* heeft naar men verzekert, zijne gewone stilzwijgendheid en schijnbare onverschilligheid wederom aangenomen. Zelfs wanneer in zijne tegenwoordigheid de aanwezigen hunne aandacht vestigen op de aanstaande verandering van den regeringsvorm, neemt hij te naauwernood deel aan het gesprek.

Het baart eenige bevreemding, dat de schrijvers van het half-officiële dagblad *la Patrie* steeds voortgaan met het plaatsen van vertoogen, die in eenen meer of minder vijandigen geest ten aanzien van Engeland zijn opgesteld. Te meer verwondert men zich daarover, omdat het bekend is, dat de Prins-Voorzitter persoonlijk grooten prijs stelt op het behoud eener goede verstandhouding tusschen Engeland en Frankrijk. Zelfs gaan sommigen zoo ver van te verzekeren, dat de Prins tot het ontslaan van *Abd-el-Kader* uit zijne gevangenis is overgegaan, alleen om zich te verheffen in de oogen van zoo vele Engelschen, die de wijze waarop de Emir tot dusver door de bewindslieden hier te lande is behandeld geworden, zeer hebben afgekeurd.

Men blijft steeds volhouden, dat de invoering van den Keizerlijken regeringsvorm gepaard zal gaan met het uitvaardigen van eene amnestie.

's GRAVENHAGE, den 23 October.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen tegen Vrijdag, den 29 October aanstaande.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn ingekomen twee Koninklijke boodschappen, respectievelijk ten geleide van:

een wets-ontwerp betrekkelijk het tijdelijk in omloop blijven van tien millioen gulden aan muntbiljetten van 1849, en

een wets-ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren voor 1853.

Door de commissien van rapporteurs zijn de eindverslagen uitgebragt voor:

het wets-ontwerp tot het verleenen der toestemming voor de huwelijksverbindtenis van Prins *Hendrik* der Nederlanden met de Prinses van Saksen-Weimar-Eisenach, en

het wets-ontwerp betrekkelijk het onteigenen van perceelen voor de verlenging van den spoorweg van Arnhem tot de Pruisische grenzen.

Op voorstel van den heer *de Man* heeft de Vergadering het eerste wets-ontwerp onmiddelijk in behandeling genomen en zonder beraadslagingen met algemeene stemmen goedgekeurd.

De commissie voor de Verzoekschriften heeft in deze zitting nog verslagen op bij de Kamer ingediende adressen uitgebragt.

In de zitting van heden is ingekomen een voorstel van den heer *Wintgens*, strekkende tot het instellen van een onderzoek naar den toestand der nationale zeevisscherijen, en bijaldien deze ongunstig mogt zijn tot het opsporen der oorzaken daarvan en het beramen van middelen tot opbeuring. Dat voorstel is naar de afdeelingen verzonden om onderzocht te worden.

Daarna hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor de verlenging van den spoorweg van Arnhem tot de Pruisische grenzen, waarvan de titel door den minister van binnenlandsche zaken in den loop der discussie veranderd is, in dien van »Wets-ontwerp verklarende het algemeen nut der verlenging van den spoorweg van Arnhem tot de Pruisische grenzen."

Dat wets-ontwerp is met algemeene stemmen aangenomen, alsmede dat tot verhooging van het Iste hoofdstuk der staatsbegrooting van 1852, (Bijdrage aan de Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij), waaromtrent de commissie van rapporteurs haar eindverslag heeft uitgebragt, en dat, als van eenvoudigen aard zijnde, de Vergadering, op voorstel van den heer *van Hoëvell*, heeft besloten, onmiddelijk, na het zoo evengemelde, in behandeling te nemen.

De commissie voor de verzoekschriften heeft nog eenige verslagen op bij de Kamer ingediende adressen uitgebragt, met welker conclusien de Vergadering zich heeft vereenigd.

— Men verzekert, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal, na het onderzoek in hare afdeelingen van de ontwerpen van wet, die aan hare overwegingen zijn onderworpen, en na afdoening van eenige spoed vereischende ontwerpen, tot de helft der maand November hare werkzaamheden zou schorsen. In den tusschentijd zouden al de rapporten zoo over de staatsbegrooting, als over andere ontwerpen worden opgemaakt en aan de Regering medegedeeld, die dan tegen gemelden tijd met hare antwoorden in gereedheid zou zijn. Bij de terugkomst der leden, zouden dan de discussien over de begrooting en over andere voordragten, achtereenvolgens worden gehouden.

AMSTERDAM, den 22 October.

Gisteren werd alhier het gewone jaarlijksche verslag van het Nederlandsche Bijbelgenootschap gedaan door dr. *H. J. Spijker*, predikant bij de Hervormde gemeente en bestuurder der Amsterdamsche afdeeling. Er werd daarbij opgegeven, dat de ontvangsten hebben bedragen *f* 57,704.20, waartoe door de gezamenlijke afdeelingen, in bijdragen en betalingen, was verstrekt *f* 41,921.89. De overige inkomsten bestonden voornamelijk uit renten, giften en gelegateerde gelden, maar waren daaronder niet mede gerekend twee legaten, zijnde twee obligatien Rusland 5 pCt. en een certificaat Nederl. W. S. 2½ pCt., ieder groot kapitaal *f* 1000. De uitgaven hadden daarentegen bedragen *f* 67,575.37, zijnde het meerder bedrag hiervan gedekt door het aanzienlijk saldo van een vorig jaar, hetwelk voor de vereischte ongewone kosten van een nieuwen bijbeldruk was bestemd en bewaard gebleven.

Er zijn in dit jaar uitgegeven 31,450 exempl. van Bijbels en Nieuwe Testamenten, zijnde veel meer dan in vorige jaren, waarbij werd opgemerkt, dat het

getal van uitgegeven exemplaren sedert 1847, achtereenvolgende van 18 tot 24, 25, 26, en nu tot 31 duizend geklommen was.

Het Genootschap blijft met groote geldelijke opofferingen, voor de vertaling des Bijbels in het Javaansch, Makassarsch, Boegineesch en in de Battaas-taal zorg dragen. Zijne afgevaardigden *Gericke*, *Matthes*, *Neubronner van der Tuuk* en *Hardeland* zijn met dat doel op Java, Celebes, Sumatra en Borneo werkzaam. Deze bemoeijingen hebben, in het afgeloopen genootschapsjaar, eene uitgaaf van meer dan *f* 20,000 vereischt; maar deze kostbare ondernemingen worden geacht, slechts eene aanvankelijke en gedeeltelijke voldoening te zijn van de schuld, die de Oost-Indische bezittingen sedert lang op het moederland gelegd hebben, terwijl nog bovendien de inlandsche bevolkingen van die gewesten als door de Voorzienigheid zelve aan Nederland zijn aangewezen, als het deel van den akker der wereld, hetwelk bij voorkeur door ons ontgind en bebouwd moet worden, opdat het vruchten drage voor het zedelijke en geestelijke rijk van God.

— Ter zake van verduistering van goederen en gelden uit de bank van leening te Haarlem zijn den 20 dezer twee beambten dier bank, op bevel der arrondissements-regtbank, in verzekerde bewaring gesteld.

Uit in den Gemeenteraad van Haarlem door Commissarissen der bank van leening gedane mededeeling is gebleken, hoe bij onderzoek bevonden is dat in die bank een te kort ontdekt is van 3146 panden, ter waarde van *f* 41,606.25, waarna besloten is Commissarissen uit te noodigen naar de vermoedelijke oorzaken van het ontstaan en verborgen blijven van dat te kort te onderzoeken, den Raad deswege verslag te doen, en middelen voor te dragen, door welke de herhaling van dergelijke verkeerdheden zouden kunnen worden verhoed.

ZWOLLE, den 22 October.

Gisteren had hier ten huize van den heer mr. *J. A. van Roijen* eene vergadering plaats van gecommitteerden uit de provincien Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Utrecht, ten doel hebbende om gemeenschappelijk te handelen over eenen aan te leggen spoorweg, die loopen zal van Utrecht over Amersfoort, Zwolle, Meppel, Assen, Groningen tot Leer in Oost-Friesland, met de volgende zijlijnen: als van Groningen over Leeuwarden naar Harlingen; van Zwolle over Raalte, Deventer en Zutphen naar den Rijnspoorweg, en van Raalte over Almelo en Enschedé naar Rheine, waartoe de concessie is aangevraagd door den heer *Balkema*, en welke zou worden uitgevoerd door eene Engelsche maatschappij, terwijl deze het plan heeft, om van Leer dezelve door te trekken over Oldenburg en Bremen naar Hamburg, wanneer voor het een en ander door de respective Regeringen de vereischte concessien worden verleend.

Aan ieder, die het wel meent met het vaderland, moet deze zaak hoogst aangenaam zijn; die spoorlijn zal een tot dusverre bestaande leemte aanvullen, en wij mogen verwachten, dat de betrokken Regeringen, door het verleenen van concessien, daartoe met spoed zullen medewerken. Indien er ergens spoorwegen ondernomen zijn met het uitzigt op voordeel voor de ondernemers, dan moeten het deze zijn; zij brengen toch al de Nederlandsche havens, en daarmede langs de Hollandsche kust ook Engeland, in korte verbinding met geheel Duitschland en de Oostzee. Het moet bevreemding baren, dat schier alle groote ondernemingen in ons land door Engelschen worden ondernomen, en dat de zoodanigen, als waarvan hier sprake is, niet met Nederlandsch kapitaal worden tot stand gebragt.

Wij hopen, dat het streven van de mannen, die hunnen tijd en hunne talenten aan deze grootsche zaak wijden, met eene gelukkige uitkomst moge worden bekroond, en dat zij bij de Regeringen niet alleen van Nederland, maar ook van Hanover, Pruisen, Bremen en Oldenburg, die hulp en ondersteuning zullen vinden, waarop eene zoo hoogst nuttige zaak met regt aanspraak mag maken.

(Naar wij vernemen, is de uitslag dezer bijeenkomst zoodanig geweest, dat er allezins hoop bestaat, dat het groote plan thans verwezenlijkt zal worden. Red.)

LEEUWARDEN, den 25 October.

Zaturdag jl. zijn op nieuw twee gemeenten, nl. Idaarderadeel en Baarderadeel door den heer Commissaris des Konings bezocht geworden. Even als bij de vorige reizen was Z.H.E.G. ook thans weder van den heer Griffier der Staten vergezeld.

— Donderdag jl. vervoegde zich zekere *K. K. A.* uit het dorp Stiens, bij den landbouwer *H. T.*, te Wanswerd, voorgevende eene vette koe van hem te willen koopen. De boer bood een beest ter bezigtiging aan, waarover beide het weldra tot de som van *f* 115 eens werden en waarna men overeenkwan, dat de levering den volgenden dag op de weekmarkt alhier zoude plaats hebben. Op den bepaalden tijd bevond zich de boer met de koe op de markt, doch ontving van den kooper het berigt, dat andere bezigheden hem verhinderden om terstond het beest in ontvang te nemen. De boer wachtte nog eene poos, doch den kooper niet ziende opdagen, verwijderde hij zich voor eenige oogenblikken. Teruggekeerd bemerkte hij evenwel tot zijne bevreemding, de koe in het bezit van zekeren koopman uit Bolsward, die verklaarde haar van genoemden *K. K. A.* gekocht en dezen daarvoor het geld ter hand gesteld te hebben. De policie werd alsnu van de zaak onderrigt, die er vervolgens in slagen mogt den genoemden *K. K. A.* reeds 's avonds in zijne woning te Stiens te arresteren. Daar intusschen het geld niet bij hem gevonden werd en hij voorgaf het te hebben verloren, werd 's anderen daags eene nadere huiszoeking bij hem bewerkstelligd, waarbij men, op eene zonderlinge plaats, eene niet onaanzienlijke som gelds vond, die daarop bij de policie alhier in bewaring werd gesteld.

Naar wij vernemen heeft genoemde persoon in de vorige week alhier gelijke dievenstreek met een varken begaan.

— Bij Z. M. besluit van den 21 dezer, no. 10, is aan den heer *K. Oosterhoff* vergunning verleend om zijne notariele standplaats van Makkum naar Witmarsum, arrondissement Sneek, over te brengen.

— Door Z. M. is bij besluit van den 19 dezer, no. 19, goedgekeurd de beroeping uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente van Scharnegoutum en Loënga, onder de classis van Sneek, op *W. A. Becking*, predikant te Hantum en Hantumhuizum.

— Door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken is bepaald, dat met 1 Januarij 1853 de arrondissements-ijker *G. F. Gunning*, van Heerenveen naar Schiedam en de arrondissements-ijker *E. G. Staal*, van Hulst naar Heerenveen, zullen verplaatst worden.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft op eene des betreffende vraag geantwoord: *a.* dat, vermits de aftreding der leden van de kamers van koophandel en fabrieken bij art. 11 van Z. M. besluit van 9 Nov. 1851 is geregeld, aan de bepaling van dat artikel, zoo als zij ligt, behoort te worden gevolg gegeven; *b.* dat de secretarissen, even als de leden, met het einde van een jaar aftreden; terwijl ook hier bij het vervullen eener tusschentijds opengevallene plaats, de nieuw benoemde wordt geroepen om den diensttijd van zijnen voorganger aan te vullen; *c.* dat het niet als voorschrift kan worden opgedrongen, maar het meest juist en met den geest van art. 15 des besluits overeen te brengen is, dat de gemeenteraad *in eens of* de som bepale, die aan de kamer ter bestrijding van noodzakelijke kosten en van de bezoldiging van den secretaris en verdere beambten wordt toegelegd, en dat aan de kamer zelve de wijze van verdeeling dier som worde overgelaten, hetgeen mededeeling van de begrooting der kamer aan den raad niet uitsluit; *d.* dat art. 11 van het besluit niet anders kan bedoelen dan dat de lijst der kiesgeregtigden worde opgemaakt uit het patentkohier, dat tijdens die opmaking tot de loopende dienst behoort.

— Bij besluit van Z. Exc. den minister van oorlog zijn de tamboers bij het koloniaal werf-dépôt afgeschaft en vervangen door hoornblazers; alsmede zijn verschillende veranderingen in de exercitie-reglementen daargesteld, alle overeenkomstig de thans gebruikelijke in Oost-Indië.

— De minister van justitie, voorloopig belast met het bestuur van het departement voor de zaken der Roomsch Katholijke eeredienst, zal degenen, die hem over de zaken der gemelde eeredienst verlangen te spreken, daartoe, op den gebruikelijken voet, gelegenheid geven op elken Woensdag, des namiddags ten één ure, in het locaal van genoemd departement, in de Nobelstraat, wijk E, no. 79, te 's Gravenhage. Alle stukken, betreffende de zaken der R. Kath. eeredienst, zullen voortdurend aan voorschreven locaal bezorgd of afgegeven moeten worden, onder het adres: *Aan het departement voor de zaken der Roomsch Katholijke eeredienst.*

— Men zegt, dat het plan bestaat om den officieren van verschillende corpsen, de toestemming te verleenen, om buiten dienst burger-kleeding te mogen dragen, even als zulks in sommige garnizoenen oogluikend wordt toegelaten.

— De belanghebbenden worden herinnerd aan de bepalingen van art. 9 der wet van den 28 Julij 1850 (*Staatsblad* no. 44), volgens welke het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, aanvangt zoodra de wet waarbij zij is verleend van verbindende kracht is geworden, de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats de geregistreerde brieven van naturalisatie vertoond en de verklaring afgelegd heeft, dat hij de naturalisatie aanneemt, en verder, dat de naturalisatie vervalt, indien de aanneming niet heeft plaats gehad binnen zes maanden, volgende op den 20sten dag na de dagteekening van het *Staatsblad*, waarin de wet is geplaatst.

— Het zal misschien niet overtollig zijn te herinneren, dat ingevolge de wet van den 28 April 1852, no. 96, met den 1 November dezes jaars is afgeschaft de accijns op de schapen, lammeren, varkens en speenvarkens, — en dat daarbij ook is ingetrokken de bepaling van het schatten van het slagtvee door 's Rijks veeschatters.

Art. 3 van die wet bepaalt, dat de schatting der waarde van het aan accijns onderworpen vee door den accijnspligtige zelf zal worden verrigt, en de waarde dienovereenkomstig worden aangegeven, behoudens het regt van benadering door de beambten, doch met eene verhooging van zeven ten honderd van de opgegevene waarde; in dat geval zal men het vee aan het kantoor van den Rijks-ontvanger moeten bezorgen, alwaar men alsdan de betaling kan vragen.

Evenwel blijft de bepaling van de wet van 1822 van kracht, dat het aanvangen der slagting of het slagten van eenig aan den accijns onderworpen vee, zonder voorafgaande betaling van den accijns, het geval van nood, veroorzaakt door ongemak of ongeluk, uitgezonderd, gestraft zal worden met eene boete van 10 tot 150 gulden en verbeurtverklaring van het geslagte.

— Op den 6 November e. k. zal van Harderwijk vertrekken een detachement suppletie troepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder kommando van den van verlof teruggekeerenden kapt. der artill. *Simons* en onder medegeleide van de 2de luits. inf. *de Petit* en *de Coenens*, den luit. artill. *Kilian* en offic. van gezondh. 3de kl. *Frank*; ten einde den 7den daaraanvolgende op stroom te Rotterdam over te gaan aan boord van het barkschip *Nijverheid*, gezagvoerder *Bus*, om naar Java te worden overgevoerd.

— Uit de statistiek van den handel en de scheepvaart van Nederland over het jaar 1851, uitgegeven door het departement van finantien, blijkt o. a. het volgende:

In vergelijking met dien van het jaar 1850, heeft de algemeene invoer in 1851 een meerder bedrag van 19½ millioen guldens opgeleverd; de invoer tot verbruik 15 mill. meer; de algemeene uitvoer ruim 12½ mill. meer; de uitvoer uit het vrije verkeer 6 mill. meer; de doorvoer 6 mill. meer. De meerdere invoer bestond voornamelijk uit koloniale producten, te weten: koffij 7 mill., rijst ruim 6 mill., ruwe suiker 8 mill. pond. Bovendien is in 1851 voor eene waarde van omstreeks 12 mill. guldens aan goud en zilver in staven, baren en gemunt, meer dan in 1850 ingevoerd.

Het hoogere bedrag van den algemeenen uitvoer is het gevolg van een meerderen uitvoer van 8000 last rogge, 2 mill. pond ongesponnen katoen, 9 mill. pond koffij, 5 mill. pond rijst en 5 mill. pond ruwe suiker. — Uit het vrije verkeer is meer uitgevoerd: aan boter 700,000 pond.; ongesponnen katoen 3 mill. pond; koffij 10 mill., en rijst ruim 3 mill. pond. De uitvoer van kaas en van geraffineerde suiker is nagenoeg op de vorige hoogte gebleven. De uitvoer van vee levert eene vermeerdering op van 8807 ossen, stieren, koeijen en vaarzen; 5512 hokkelingen en kalveren; 3916 varkens; ruim 20,000 schapen; ruim 6000 lammeren.

De doorvoer handel leverde in 1851 eene vermeerdering op, o. a. van 8000 last rogge, bijna 1½ mill. pond rijst, 5 mill. p. ruwe suiker, enz.

Wat de scheepvaart betreft, levert deze statistiek o. a. de volgende uitkomsten op: In 1851 was het getal der ingeklaarde geladene zeeschepen 103, metende 60,311 ton, meer dan in 1850, en ofschoon er 104 schepen in ballast minder inklaarden, overtrof niet te min de tonnen-inhoud der in ballast ingeklaarde schepen die van 1850 met 4158 ton. Het getal der uitgeklaarde geladene zeeschepen was 403 minder, metende 18,002 ton; dat der uitgeklaarde schepen in ballast 549, metende 97,906 ton meer dan in 1850.

It Hirdsylin to Snits.

Onder de eigenaardige volksvermaken in het gewest onzer inwoning, bekleedt het hardzeilen voorzeker eene voorname plaats. En geen wonder, dat in Friesland, zoo rijk aan meren en ruime wateren, alwaar het voor een groot deel der bewoners dagelijks eene noodzakelijkheid is, op het water te verkeeren, — dat aldaar het hardzeilen te huis behoort.

Jaarlijks hebben dan ook op onderscheidene plaatsen wedstrijden in het hardzeilen plaats, die steeds met de meeste belangstelling door de ingezetenen worden bijgewoond. Onder deze is de hardzeilpartij te Sneek, vooral om de zeer gunstige zich daartoe aldaar aanbiedende gelegenheid, in de nabijheid van eene der volkrijkste steden van Friesland, alom vermaard. Duizenden en duizenden zien reeds lang te voren met reikhalzend verlangen de maand Augustus te gemoet, om wederom getuigen te mogen zijn, van het schoone tooneel, dat de ruime watervlakte, om Sneek gelegen, alsdan aanbiedt. Honderden van schepen, grooten zoowel als kleinen, allen beladen met ontelbare nieuwsgierigen, doorklieven alsdan het ruime sop. Zoowel de bewoners der onderscheidene steden, als die uit de talrijke dorpen en van het platten land, verlaten alsdan hunnen huiselijken kring, en Frieslands bevolking voor een groot gedeelte van heinde en verre zamengevloeid, is alsdan bijeenverzameld, om met elkander, op het water een feestelijken dag door te brengen.

Dat die dag den dichter ruimen stof kan schenken, zal wel niet behoeven gezegd te worden; en toch had, zoo verre ons bekend, tot heden geenen feestzang het licht mogen zien, waarin dit feest, op eene hetzelve waardige wijze, werd bezongen. Het verheugde ons daarom, en voorzeker velen met ons, dat daartoe eindelijk eene poging is aangewend, waarop wij vermenen bij deze de aandacht te mogen vestigen. Deze dagen immers verscheen bij den boekhandelaar F. Holtkamp te Sneek, onder den titel van: *da geunst fen Eolis*, een drietal verzen, waarin, in de schoone Friesche taal, de zoo vermaarde hardzeilpartij te Sneek, voorgesteld en herdacht wordt. Wij twijfelen niet of deze uitgave zal met genoegen ontvangen worden en den algemeenen welverdienden bijval ten deel vallen, en vleijen ons dat ook anderen mogen aangespoord worden, om ten opzigte der andere Friesche volksvermaken, het thans gegeven voorbeeld na te volgen, ten einde ook daardoor het eigenaardige dier feesten voor het nageslacht bewaard en den tegenwoordige bewoners eene aangename uitspanningslectuur moge aangeboden worden.

F.

PROVINCIAAL-, STADS- EN AKADEMISCH

Ziekenhuis te Groningen.

Voor *personen* uit den *behoeftigen stand*, lijdende aan zoogenaamde *uitwendige* of *heelkundige Ziekten* en *Gebreken*, bestaat gelegenheid ter raadpleging in het HEELKUNDIG CLINICUM van bovengemeld ZIEKENHUIS des *Maandags*, *Dingsdags*, *Donderdags* en *Vrijdags*, des middags van 12 tot 1 uur.

BESTUURDERS VAN HET DEPARTEMENT LEEUWARDEN der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* achten het zich ten aangenamen pligt, de goede ontvangst te vermelden eener som van *vijftig Gulden* ten behoeve der Departements-Bewaarschool, toegezonden door iemand, die onbekend wenscht te blijven, maar dit wil hebben aangemerkt als een bewijs voor zijne overtuiging van het hooge belang, om doelmatig onderwijs te bevorderen, en tevens voor zijne tevredenheid over de strekking en inrigting dezer Bewaarschool in 't bijzonder. — Bestuurders brengen den edelen gever hunnen hartelijken dank voor dit onbekrompen blijk eener belangstelling, welke zij, overeenkomstig deszelfs oogmerk, gaarne bekend maken, om tot navolging te wekken; terwijl het hun streven zal zijn, om, bij de veelvuldige gelegenheid, welke hun werkkring aanbiedt, iedere vermeerdering van stoffelijke krachten aan te wenden tot vermeerdering van beschaving en volksgeluk.

Leeuwarden,
den 19 October 1852.

Bestuurders van voornoemd Departement,
C. J. VAN DER VEEN, *Voorst.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

...kenden, opgenomen hebbende den 13 dezer ten gevolge vereeniging, de rekening en het beheer van de Spaarbank te Leeuwarden over het afgeloopen 34ste boekjaar, hebben die rekening in volkomen orde en de fondsen daarmede in overeenstemming bevonden. Alles deed zien de oplettende zorg, welke door Heeren Bestuurders aan deze inrigting wordt besteed. Het zuiver voordeelig overschot was van 1 Julij 1851 tot 30 Junij 1852 met *f* 5493,95½ vermeerderd. Er waren 310 nieuwe boekjes in dat jaar ter invordering afgegeven. Het geheel getal deelhebbers beliep 2236 op den 30 Junij 1852.

Gaarne brengen zij deze blijken van voortdurenden bloei en voorspoed, zoo zeer beantwoordende aan den belangeloozen ijver van het Bestuur, ter algemeene kennis tot verdere aanprijzing der deelneming bovenal aan de minvermogenden, wier nut met de instelling inzonderheid wordt bedoeld, terwijl deze zoo groot een belang hebben bij eene kostelooze goede bewaring en vermeerdering hunner spaarpenningen.

Van de bereidwilligheid van Heeren Bestuurders, om voorschotten op pensioenen kosteloos te doen, maken zij ook gaarne melding bij dit hun verslag ten einde van zoodanige des behoevenden onder de gepensioneerden van den Staat, als van die bereidwilligheid nog geen gebruik mogten maken.

Leeuwarden,
22 October 1852.

SLEESWIJK VENING.
C. VAN EIJSINGA.
H. G. BORN.
E. BLOEMBERGEN.
L. v. ANDRINGA.

Op heden den twintigsten October 1800 twee en vijftig, heb ik REITZE BLOEMBERGEN SANTEE, eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar, in letter G, no. 7,

Ten verzoeke van *Anna Maria Hankel*, wonende te Leeuwarden, Echtgenoote van *Johannes Petrus Kinnebeek*, hierna te noemen, aan wie bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, dd. 9 Maart dezes jaars, behoorlijk geregistreerd, is vergund in dezen kosteloos te procederen, en bij beschikking van den Edel Achtbaren Heer President dier Regtbank dd. 27 April laatstleden, behoorlijk geregistreerd, verlof is verleend om een eisch tot echtscheiding tegen haren man in te stellen, domicilie kiezende ten Kantore van Mr. Æ. M. DE SWART, Procureur te Leeuwarden, die als zoodanig in dezen voor haar occupeert,

BETEEKEND:

aan JOHANNES PETRUS KINNEBEEK, laatst gewoond hebbende te Leeuwarden, doch thans zonder bekende woonplaats, een vonnis gewezen door de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, den 28 September jongstleden, tusschen de Insinuante als Eischerse en den Geinsinueerde als Gedaagde, behoorlijk geregistreerd, waarbij de Insinuante is gelast te bewijzen de daadzaken en omstandigheden waarop hare eisch tot echtscheiding tegen den geinsinueerde ingesteld, is gegrond, zijnde tot het leveren van dat bewijs bepaald de teregtzitting van gemelde Regtbank, welke met gesloten deuren zal worden gehouden op Maandag den eersten November eerstkomende, des voormiddags ten tien ure.

Voorts heb ik Deurwaarder ten verzoeke, met domicilie en procureurstelling als voren, de geinsinueerde aangezegd, dat mijne requirante tot levering van het aan haar opgelegde bewijs voornemens is als getuigen te doen hooren: *IJmkje Draisma*, zonder beroep, huisvrouw van *Antoni Barend Besum*, en *Johannes Oosterhof*, Stedelijk Commies, beide wonende te Leeuwarden, en tevens zal doen overleggen eene missive van den Luitenant Kolonel kommanderende het koloniaal Werf-Dépôt, te Harderwijk, in dato den 3 Januarij 1846, waarop staat: »en debet geregistreerd te Leeuwarden, geen renvooi, den laatsten Maart 1800 twee en vijftig, deel zeven, folio honderd twee en zeventig, verso vak zes, verschuldigd voor regt tachtig Cents, met opcenten een Gulden tien een-tweede Cent.

De Ontvanger, (get.) BENTEIJN.

En een extract uit het stamboek van de Onder-officieren en Manschappen van mindere graden van het koloniaal Werf-Dépôt, afgegeven te Harderwijk den 8 October dezes jaars, waarop staat: »en debet geregistreerd te Leeuwarden, zonder renvooijen, den elfden October 1800 twee en vijftig, deel acht, folio twaalf, verso vak vijf; verschuldigd voor regt tachtig Cents, makende met de 38 opcenten, een Gulden tien vijftiende Cents. *De Ontvanger*, (get.) BENTEIJN.

Eindelijk heb ik den geinsinueerde Opgeroepen om bij het leveren van voren bedoeld bewijs op gemelde plaats, dag en uur tegenwoordig te zijn, zullende ook bij zijn afwezen worden geprocedeerd ingevolge de wet.

Afschrift dezes, is door mij Deurwaarder aangeplakt aan de Hoofddeur van de Gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden en is een tweede afschrift, alsmede van het bij deze beteekende vonnis, van de missive van den Luitenant Kolonel kommanderende het Koloniaal Werf-Dépôt, en van het extract uit het stamboek van de Onder-officieren en Manschappen van mindere graden, van het Koloniaal Werf-Dépôt, hiervoren aangehaald, door mij overgegeven aan den Edel Achtbaren Heer Officier bij gezegde Regtbank, exploit doende aan Zijn Edel Achtbares Parket en sprekende aldaar met Zijn Edel Achtbare in persoon, die mijn origineel met gezien heeft geteekend; zullende hetzelve tevens in de Leeuwarder Courant worden geplaatst. R. BLOEMBERGEN SANTEE.

Gezien bij mij Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden.

J. M. v. BEIJMA.

*** Getrouwd:
Harlingen,
den 20 October 1852.

P. TOEKAMP LAMMERS, *Weduwnaar*, *van Amsterdam*, met
J. C. WIARDA.

*** Bevallen van een' ZOON A. M. T. STALLINGA, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 18 October 1852. G. PAULIDES.
Algemeene kennisgeving.

SNEEK, den 19 October 1852. Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe A. C. VAN HELOMA — CATS.

*** Bevallen van een' ZOON A. I. DIJKSTRA, geliefde Echtgenoot van
...chagen, den 19 October 1852. H. BEEKKERK.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER IJ. P. VISSER, Echtgenoot van
Wommels, den 20 October 1852. D. J. ZANDSTRA.

*** Heden beviel van eenen ZOON CATHARINA BREUNING — MEINESZ.
Wolvega, den 21 October 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, A. J. HUITINGA, geliefde Echtgenoot van
Koudum, den 21 October 1852. IJ. JAARSMA.

*** Heden beviel van eene DOCHTER T. POSTHUMUS, geb. DE VRIES.
Leeuwarden, den 22 October 1852.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde oudste Dochter ELISABETH JACOBA ARENDINA HARTJENS, in den jeugdigen leeftijd van ruim 18 jaren.

...tijlen, den 19 October 1852.

A. C. HARTJENS.
D. HARTJENS, geb. KUTSCH.

*** Heden namiddag bijna vier uren, overleed na eene plotselinge ongesteldheid van slechts éénen dag, onze waarde Vader en Behuwdvader JAN TJERKS ...MA, in leven erfgezeten Landbouwer alhier, in den gezegenden ouderdom van 73 jaren, 6 maanden en 11 dagen. — Met diepen weemoed staren wij den ...hten en braven overledene na, maar de troost der Godsdienst, en de dankbare herinnering aan zijn veeljarig en aangenaam bezit, doet ons, met geloovig vertrouwen en Christelijke onderwerping in Gods wil berusten.

Irnsum,
21 October 1852.

T. J. FOKMA.
D. J. FOKMA.
F. J. PASMA — FOKMA.

*** Nog diep ter nedergeslagen door den onverwachten en plotselingen dood van onzen geliefden Zoon MEINDERT, in den ouderdom van ruim 10 jaren, den 15 dezer, werden wij op heden andermaal zeer gevoelig getroffen, door dat ook onze geliefde Dochter GOOITSKE, in den ouderdom van 14 jaren door den dood van ons werd weggerukt. Weemoedig staren wij deze geliefden na; ...hopen wij Hem eerbiedig te zwijgen, wiens wil ten allen tijde geëerbiedigd behoort te worden.

Wommels, den 22 October 1852.

THEUNIS M. WIJNIA.
JANKE P. SLIM.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 18 tot en met den 24 Oct. 1852 aangegeven: 19 Geboren, 6 Overleden, Gehuwd 2 paren.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten* welke in de eerste helft der maand October 1852, ter Markt der stad *Leeuwarden*, zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,..	Witte....	*f* 7.32½	de Mudde.	Boter,............		*f* 0.87	het pond.
	Roode..	» 0.00	» »	Vleesch,	Koe.....	» 0.35	» »
Rogge,........		» 6.67½	» »		Kalfs...	» 0.00	» »
Gerst,...	Vroege...	» 0.00	» »		Schapen.	» 0.36	» »
	Late.....	» 4.65	» »	Varkens-vleesch,	Versch...	» 0.45	» »
Boekweit,..........		» 6.75	» »		Gerookt..	» 0.65	» »
Haver,............		» 2.77½	» »	Aardappelen,	Vroege...	» 0.00	de Mudde.
Witte Boonen,.....		» 11.00	» »		Late.....	» 2.27½	» »
Erwten,.	Witte....	» 0.00	» »	Zaad,...	Kool....	» 9.70	» »
	Groene..	» 8.25	» »		Raap....	» 0.00	» »
	Graauwe.	» 11.25	» »		Lijn....	» 8.50	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden,
den 18 October 1852.

De Burgemeester,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 22 October 1852, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 33,50. AANVOER: 768¼, 202/8 en 90/16 vaten.
KAAS, - 19 à *f* 23,50. » 7022 Ned. ℔.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, *den* 23 *October* 1852.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	2½ pCt.	$63\frac{5}{16}$	$63\frac{9}{16}$	$63\frac{9}{16}$
Dito dito. ..	3 »	$75\frac{15}{16}$	$76\frac{1}{16}$	76
Dito dito ...	4 »	$94\frac{15}{16}$	95	95
Amort.-Synd.	3½ »	95		
Handel-Maats.	4½ »			

FRANKRIJK.

Obligatien....	3 pCt.	75⅝	75¾	75¾

RUSLAND.

Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	107⅛	107½	107⅜
dito dito 1828/1829	5 »			
Dito bij dito..	4 »			
Geldl. te Londen	4½ »			

SPANJE.

Obligatien.....	1 pCt.	$25\frac{5}{16}$	25⅜	25⅜
»	3 »			
» Binnenl. à6/m	3 »	46⅛	$46\frac{3}{16}$	$46\frac{3}{16}$
Coupons Bewijzen.....		$3\frac{9}{16}$	3⅝	3⅝
Amort. Schuld...		6⅜		

PORTUGAL.

Te Londen....	5 pCt.	41¼	$41\frac{7}{16}$	41¼
»	4 »	38	38¼	38

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	77⅛	77¼
» (nieuwe)	2½ »	40⅜	
» » Amst.	5 »	90⅜	

Met. La. B. 5 pCt. 80⅞. Amerik. Bank-Act. 4⅛. Mexik. $25\frac{1}{16}$. Peru 5 pCt. 101¼. Ecuador 4¼. Met. 1851 2½ pCt. $39\frac{11}{16}$, ¾.

Zondag den 24 *October*.

Spaansche 1 pCt. $25\frac{5}{16}$, ⅜. Binnenl. 3 pCts. 46¼. Buitenl. 3 pCt. 50⅞. Bewijzen Coup. $3\frac{11}{16}$, ⅝. Belg. bij Rotschild 2½ pCt. 52. Metaliek 5 pCt. 77⅛, ¼. Dito 2½ pCt. 1851 $39\frac{11}{16}$. Dito Nieuwe 5 pCt. La. B. 90.

Tot de genoteerde koersen vertoonde alleen in Spaansche 1 pCt. de handel eenige levendigheid.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN OOSTSTELLINGWERF, brengen door deze ter kennisse van belanghebbenden dat de legger op het onderhoud van de rivier de Tjonger, voor zoo verre de perceelen in deze Gemeente gelegen zijn, ten gevolge bijvoeging van den *aard van het onderhoud*, in het Gemeente-Huis van Ooststellingwerf te Oldeberkoop, van af Woensdag den 20 October e. k. gedurende twee maanden *op nieuw* ter visie zal leggen, en dat de bezwaren tegen denzelven schriftelijk bij het Gemeente-Bestuur zullen moeten worden ingediend, binnen ééne maand na genoemden termijn.

Oldeberkoop,
den 15 October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. W. F. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
De Secretaris,
G. L. BROUWER.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HARLINGEN,

Gelet op art. 11 van Zijner Majesteits besluit van den 9 November 1851, (Staatsblad no. 142), houdende vaststelling van een Reglement, betreffende de KAMERS VAN KOOPHANDEL EN FABRIJKEN,

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen dat, overeenkomstig gemeld besluit, op *Vrijdag den* 26 *November* 1852, des voordemiddags van 11 tot één ure, eene Vergadering van de Kiezers van Leden dier Kamer alhier, zal worden gehouden, om de plaatsen aan te vullen der Heeren Leden, die met het einde van dit jaar aan de beurt van aftreding zijn, of door andere oorzaken mogten komen uit te vallen.

Dat de lijst van Kiesgeregtigden, gedurende *acht* dagen, ter inzage ligt in de Secretarie van de Gemeente.

En dat de bezwaren tegen die lijst, hetzij dezelve den klager, hetzij die andere Ingezetenen betreffen, gedurende dien tijd, te rekenen van den dag van heden, bij het Gemeente-Bestuur kunnen worden ingeleverd.

Harlingen,
den 23 October 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
P. ADAMA ZIJLSTRA, *Burgemeester*.
VAN VELSEN WIERSMA, *Secretaris*.

DE BURGEMEESTER, OPPERSTRANDVONDER VAN WESTDONGERADEEL, brengt hiermede *ten vierdenmale* ter kennisse van de belanghebbenden, en roept ten reclame op elk en een iegelijk die geregtigd meent te zijn tot de GOEDEREN op den 29, 30 en 31 Maart jl. geborgen en te Moddergat aan wal gebragt, afkomstig van het ten Noorden van Schiermonnikoog gezonken brikschip, waarschijnlijk genaamd *Robert Scurfield* en gevoerd geweest door Kapitein *John Robertson*.

De geborgen goederen zijn: eenige Zeilen, 1 Giek, 3 Raa's, 2 Stengen, 1 stuk van de groote Mast, 1 stuk Touw, 1 Ankerketting, lang 83 el en een Vleeschvat.

Ternaard,
den 23 October 1852.

De Burgemeester, *Opperstrandvonder voornoemd*,
B. H. VAN DER HAER.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, in het openbaar, onder genot van strijk- en verhooggelden ter verkoop aanbieden:

Eene ZATHE en LANDEN, te Balk, ten Kadaster dier gemeente bekend in s. A, nos. 301, s. H, 310, 312, 313, 273, 275 en 276, te zamen groot 9 bunder 28 roede 50 el, met een kad. ink. voor de ongebouwde eigendommen van *f* 164,37, en bezwaard te Wijckel en Harich met 5 fl. 14 strs.

En zulks in 6 perceelen met regt van cumulatie.

Gegadigden komen den 10 November 1852, bij de beschrijving, ten huize van *J. Schaafsma*, te Balk, en den 24 November daaraanvolgende bij den palmslag, ten huize van *E. Hoekstra*, aldaar, telkens des nademiddags ten één uur.

Conditien liggen inmiddels ter lezing ten Kantore van evengemelden Notaris.

Verkooping van Hoogveen te Haulerwijk.

DE Notaris A. ANDREÆ, te Beetsterzwaag, zal, op Dingsdagen den 16 en 23 November 1852, ten 11 ure voormiddag, ten huize van *Lucas Bouma*, te Beetsterzwaag, *voor HH. Compagnons van Opsterland en Ooststellingwerf*, in het openbaar verkoopen:

1. Dertien perceelen VEEN, gelegen in den Polder te Haulerwijk, bij Verkoopboekjes omschreven, die bij den Notaris zijn te bekomen, en
2. Twee perceelen LEIJEN of ONDERGROND, te zamen groot 12½ bunders, gelegen achter de Vaart in de Hemrik; bij Billetten omschreven.

Hoogveen te Appelscha.

DE Notarissen ATTEMA en TADEMA, in Ooststellingwerf, zullen, ten verzoeke van HH. Compagnons der Opsterlandsche en Ooststellingwerver Vaarten en Veenen, in het openbaar bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Den KLIJN of VEENGROND van zes perceelen Hoogveen, te Appelscha gelegen in den uitgang het Boereveen.

Bij de Verkoopboekjes breedvoerig omschreven.

De veiling zal geschieden op Dingsdag den 16 November 1852, en de finale toewijzing 8 dagen later, dat is Dingsdag den 23 dito, telkens voor den middag precies elf uur, ten huize van den Kastelein *L. Bouma*, te Beetsterzwaag.

KLAPHOUT-VEILING.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, ten verzoeke van J. G. DE JONG, Houtkooper aldaar, op Zaturdag den 30 October 1852, des morgens 11 uur, ten huize van den Kastelein *Job Riemersma*, in het Landswelvaren te Grouw, veilen: Eene nieuwe lading, 1ste kwaliteit, bijzonder glad, zwaar gewaterd en blank KROON-KLAPHOUT; liggende op de groote Werf aldaar ter bezigtiging; nadere informatien zijn te bekomen bij voornoemden Notaris.

Publieke verkooping van Huizen, te IJlst.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op bekomen regterlijke autorisatie, publiek, aan de meestbiedenden, presenteren te verkoopen:

1. Eene ruijale en wel betimmerde HEEREN-HUIZING, met TUIN en ERF, staande op een der beste standen te IJlst, geq. wijk B, letter B, no. 52; door nu wijlen den Heer *Steensma* met den dood ontruimd en thans door deszelfs Weduwe en Kinderen bewoond.
2. Eene prompte HUIZING en ERF aldaar, geq. wijk C, letter D, no. 98; bewoond door *R. E. Dikland* en *T. D. Sijbersma*.
3. Eene dito HUIZING en ERF aldaar, geq. wijk C, letter D, no. 99; bewoond door de Erven *Schuil* en de Weduwe *C. J. Visser*.
4. Eene dito HUIZING en ERF aldaar, geq. wijk C, letter G, no. 148; bewoond door *S. K. Nijdam* en de Weduwe *K. L. Nijdam*.
5. Eene dito HUIZING en ERF aldaar, geq. wijk A, letter A, no. 21; door *L. Nieuwhof* bewoond.
6. Een nieuw WAGENHUIS en ERF, aan den Dijk aldaar, geq. wijk A, letter A, no. 20
7. Een SCHIPHUIS, mede aldaar, Kad. sectie A, no. 454.

Te aanvaarden: de perceelen 1—6 den 12 Mei 1853 en perceel 7 bij of dadelijk na de toewijzing.

Wie hieraan gading maken, komen op Dingsdagen den 2 November 1852 bij de beschrijving, ten huize van *W. J. Zult* en den 16 daaraanvolgende bij de finale toewijzing, ten huize van *U. K. Noordenbos*, beide Kasteleins te IJlst, telkens des avonds ten 6 uren.

Belangrijke Verkoop.

De Notarissen JORRITSMA en HAAGSMA, te Sneek, zullen finaal verkoopen:

1. 4 bunder 52 roede vruchtbaar GREIDLAND en 1 WATERMOLEN, onder Nieuwland; in gebruik bij *Sijbren L. Piersma*; waarvoor per 36½ v. roede geboden is *f* 415.
2. 2 bunder 90 roede 80 el DITO, onder Oosthem; in gebruik bij *D. I. Boschma*; staande per 36½ v. roede op *f* 409.
3. 2 bunder 22 roede DITO, aan het vorige gelegen; staande per idem op *f* 406
4. 2 bunder 7 roede DITO, aan den Hemdijk aldaar; gebruikt door *H. S. Schilstra*; staande per idem op *f* 445.
5. 4 bunder 40 roede 60 el vruchtbaar GREIDLAND en 1 WATERMOLEN, gelegen onder Abbega, aan de Hissemeer; staande per idem op *f* 361.
6. 1 bunder 77 roede 80 el DITO, in de Band onder Oudega; staande per idem op *f* 248.
7. 1 bunder 92 roede 40 el DITO aldaar; staande per idem op *f* 158.
8. 2 bunder 75 roede best GREID- en RIETLAND aldaar; staande per idem op *f* 149,25.
9. 7 bunder 28 roede 50 el vruchtbaar BUITENLAND, onder den dorpe Hommerts gelegen; per idem geboden *f* 128.
10. Eene prompte HUIZINGE c. a., onder Westhem; in gebruik bij *Bauke Riemers*; waarvoor geboden is *f* 780,25.

Terzelfder gelegenheid zal Nots. JORRITSMA, finaal verkoopen:

Eene hechte en geheel nieuwgebouwde BOEREN-HUIZINGE, met HIEMINGE en 4 bunder 33 roede 80 el puik puiks GREIDLAND, bij elkander gelegen onder Abbega; in gebruik bij den eigenaar *Pieter Hijlkes Wiersma*, geveild in 3 perceelen en waarvoor geboden is: perceel 1 over het geheel *f* 1400, perceel 2 per 36½ v. roede *f* 458, en perceel 3 idem *f* 490.

Alles bij Boekjes nader omschreven en te aanvaarden de Landen St. Petri en de Huizen 12 Mei 1853.

Wie gading maakt kome Woensdag 3 November a. s., ten huize van *H. S. Schilstra*, op de Nieuwezijl, namiddags 2 uur precies.

Nieuwe Planken, Rib, Eiken Palen enz.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 29 October 1852, des voormiddags 10 uur, bij *R. J. Niemendal* aldaar, verkoopen: Eene partij NIEUWE PLANKEN en RIB, van differente lengte, breedte en dikte, zoomede EIKEN PALEN en DAMLEGGERS.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR VIJF JAREN, VAN PETRI EN MEI 1853 TOT 1858:

Eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Lemmer en Eesterga, nu groot wordende Kadastraal 54 bunder 73 roede en 70 el (149 pondm.), alle Wei- en Hooilanden; thans geheel en gedeeltelijk in gebruik bij *Romkema* en *Sietsma*. Condition te vernemen bij J. J. DONKER, te Lemmer en bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden. Zullende de briefjes bij laatstgemelden *franco* moeten ingeleverd worden, vóór of op den 12 November aanstaande.

Wordt TE KOOP gevraagd; 300 of 400 mud EIKELS.

Prijsopgave en verdere Conditiën, worden met geslotene briefjes, onder de letters A. B. ingewacht bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA, op den Diepswal te Dokkum.

Oproeping van Crediteuren.

De Crediteuren van wijlen MELIS HESSELS WALSVEER, in leven Timmerman te Nieuwland, worden bij deze uitgenoodigd, het bedrag hunner vorderingen op den boedel van voornoemde overledene, vrachtvrij op te geven aan den ondergeteekende Notaris te Bolsward, vóór den 1 November 1852.

E. T. KUIPER.

Oproeping van Crediteuren.

Diegene welke iets te vorderen hebben van JOHs. KLAZES WIERSMA, Koopman te Wommels, worden ter bijwoning eener comparitie tot regeling hunner belangen verzocht op Donderdag den 4 November 1852, 's namiddags 3 uur, ten huize van RUURD FEITSMA, Kastelein te Wommels.

Wommels, den 25 October 1852. S. W. HOEKSTRA, *Cand. Nots.*

GOUD- EN ZILVERWERKEN.

De Ondergeteekende thans geheel voor eigene rekening de affaire in GOUD- en ZILVERWERKEN uitoefenende, geeft daarvan door deze aan een ieder kennis. — Ruim voorzien van alles wat tot het vak behoort, bevelt zij zich ten vriendelijkste aan, van hare zijde eene allezins voldoende behandeling belovende.

Onder de thans voorhanden voorwerpen bevinden zich vele, die tegen verminderde prijzen worden uitverkocht.

Wed. R. VAN DOUWEN,
op den Diepswal te Dokkum.

Russische- en Amerikaansche Pelterijen.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geachte begunstigers bekend, dat bij weder ruim is gesorteerd van *alle soorten van PELTERIJEN.* Hij verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie, en hoopt door eene goede behandeling het hem vóór ouds geschonken vertrouwen te mogen behouden.

G. MINK,
Kleermaker en Bontwerker op het Kleinzand te Sneek.

HET PUIKSPUIK VAN EAU DE COLOGNE,

wordt in onopgesmukte Fleschjes met de Handteekening en een afdruk der Fontein van JOH. MARIA FARINA, *gegenüber dem Neumarkt*, in onderstaande Depots verkocht voor 50 c. en *f* 1 het Fleschje.

Handteekening, Zegel en Etiquet van den Fabrikant zijn volgens de bepalingen der Wet, om ze voor namaking te beveiligen, bij de competente autoriteit gedeponeerd.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Kollum, *C. Nikot*; Leeuwarden, *S. P. Postma*; Meppel, *J. van Haagen*; Woudsend, *Wed. Brandenhorst*; Sneek, *P. T. Pollema*; Joure, *J. Ringnalda*.

Antirheumatische Balsem van D. OCKER Is.Zoon,

PHILOS. NATUR. MED. CHIRURG. & ART. OBSTETR. CANDIDAT, PRACTISEREND GENEES- EN HEELKUNDIGE TE *Terschelling*.

Deze uitmuntende BALSEM algemeen met roem bekend, bezit boven alle andere middelen de eigendommelijke kracht alle *Rheumatische pijnen, Jicht en Zinkings*, in den kortst mogelijksten tijd volkomen te genezen, deszelfs werking is snel en grenst aan het wonderbare. Wegens deszelfs oplossende, pijnstillende en ontstekingwerende eigenschappen, is het almede een voortreffelijk middel bij alle plaatselijke pijnen en ontstekingen, bij verharding, verrekking, kneuzing, kliergezwellen en andere aanzwellingen, en kan daarom bij gemoedelijke overtuiging ten vollen aanbevolen worden.

De prijs van het ordinaire fleschje met voorschrift is *f* 0,90, van het dubbele *f* 1,80.

Dezelve is door tusschenkomst te ontbieden: te Amsterdam in *het Verkoophuis*; te Akkrum bij *P. K. de Groot*; te Dokkum bij *J. B. Walter*, Apoth.; te Gorredijk bij *S. G. Zwart*, Apoth.; te Heerenveen bij Gebr. *Padberg*; te Groningen bij *C. Rikkers*; te Harlingen bij *J. S. van Dijk*; te Kollum bij *C. Nikot*; te Leeuwarden bij *S. P. Postma*; te Sneek bij *P. van Staa*.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

ZIJN ZEER AANBEVELENSWAARDIG IN GEVAL VAN ZWARE HOOFDPIJNEN ZWAKKE EN ZENUWACHTIGE GESTELLEN, DUIZELING ENZ.

Mejufvrouw *Drinkwater* te Liverpool (Castel street) woonachtig, was sedert geruimen tijd ziekelijk geweest, lijdende doorgaans aan zware hoofdpijnen; een zenuwachtig en zwak gestel, en dikwijls aan duizelingen onderheven zijnde die haar telkens deden nedervallen. Zij volgde stiptelijk de haar voorgeschrevene geneesmiddelen, doch haar toestand verbeterde zich niet. Eindelijk begon zij de Pillen van Holloway te gebruiken, welk voortreffelijk geneesmiddel hare maag en geheel haar gestel binnen korten tijd versterkte en hare hoofdpijnen deed verdwijnen, zoodat zij zich thans volmaakt wel bevindt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. R. A. BINKSMA, te Harlingen; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Hardzeilpartij te IJlst.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur gedenken de Kastelein W. ZULT en eenige Liefhebbers, op Zaturdag den 30 October 1852 te laten Verhardzeilen:

1°. Door Booten van 5 el en 1 palm.
2°. Door Bootjes van 4 el en 4 palm, deze laatste met sprietzeilen betuigd, *nader te bepalen PRIJZEN.*

Aangifte zoo mogelijk vóór 's voormiddags 11 uur.

Eene JUFVROUW zoekt te Heerenveen of Leeuwarden gelegenheid, met Huiselijk verkeer, KOST en INWONING. Diegenen welke dit in overweging nemen, gelieven zich ten spoedigsten per *franco* brief onder letter X te adresseren bij Mejufvrouw de Wed. LUBLINK, te Heerenveen.

Er wordt gevraagd met 1° Februarij e. k., een TUINMAN, van de Gereformeerde Godsdienst, in het broeijen, snoeijen en alles wat tot onderhoud van Moes-, Broei- en Plaisiertuin behoort, ervaren, voorzien van goede getuigschriften van bekwaamheid, eerlijkheid en ijver.

Adres onder letter A. met *gefrankeerde* brieven bij J. E. MEBIUS, Boekhandelaar te *Kollum*.

S. A. DE VRIES, op 't Vliet te Leeuwarden, vermist sedert Vrijdag ll. een HOND, zijnde een geele snoekgraauwe Dog. Die denzelven terug bezorgt of eenige inlichtingen kan geven waar denzelven zich ophoudt, zal voor zijne moeite beloond worden.

AANZIENLIJKE VERKOOPING.

Op Maandag den 15 November en volgende dagen zal door en ten huize van den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM, te *'s Gravenhage*, worden verkocht het TWEEDE GEDEELTE der aanzienlijke verzameling BOEKEN, bevattende die over REGTSGELEERDHEID, STAATKUNDE, STAATHUISHOUDKUNDE, WIJSBEGEERTE, ZEDEKUNDE, SCHOONE KUNSTEN, *Klassieke, Oostersche, Neder- en Hoogduitsche, Fransche, Engelsche, Italiaansche* en *Spaansche* TAAL- en LETTERKUNDE, DICHTKUNST en ROMANS; voorts WERKTUIGEN en VOORWERPEN voor *Wis-, Sterre-, Gezigt-* en *Weerkunde, Magneetkracht, Luchtkunde, Waterweegkunde, Balancen, Scheikunde, Electriciteit enz.*, en eindelijk eenig ANTIEK MARMEREN BEELDHOUWWERK, meerendeels nagelaten door wijlen den WelEdel Gestrengen Heer Mr. PETRUS GABRIËL VAN GHERT, *Oud-Referendaris bij den Raad van State* en W. H. LANS. *Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, Inspecteur der Cultures in de Ned. West-Ind. Bez.*; de CATALOGUS is à 20 Cts. verkrijgbaar.

LET WEL.

BOEKVERKOOPING.

JOHs. MEIJER Jr., Boekhandelaar en Zaakw., wonende op de Brouwersgracht te Harlingen, heeft plan, maand en dag nader te bepalen, te verkoopen:

Eene uitgebreide verzameling BOEKEN, in onderscheidene Talen en Vakken, waaronder zeer gezochte werken voorkomen, als: *Godgeleerdheid, Geschiedenis, Regtsgeleerdheid, Taal-, Dicht-* en *Letterkunde, Kunsten* en *Wetenschappen.*

NB. Een ieder wordt verzocht welke groote of kleine partijen verkiezen bij te voegen, hiervan opgave te doen vóór den 20 November 1852.

Diegene welke uit de hand verkiezen te verkoopen, worden tevens verzocht zich bij den bovengenoemde te vervoegen.

***** G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, geeft uit en heeft alom verkrijgbaar gesteld:

De overwinnende kracht van het EVANGELISCH GELOOF.

KERKELIJKE REDE, *uitgesproken in de Algemeene Vergadering van de* EVANGELISCHE GUSTAAF-ADOLF-VEREENIGING *op den 9 September 1852, over* I JOH. V: 4. *door*

Dr. DANIEL SCHENKEL,

Hoogleeraar in de Godgeleerdheid te Heidelberg. Prijs . . . . . *f* 0,20.

***** J. CAMPEN, Boekverkooper te Sneek, geeft heden uit: JEZUS CHRISTUS, het fundament van het Godsgebouw, naar 1 Cor. III: 11.

INTREEREDE TE SNEEK, (6 APRIL 1851), DOOR

Dr. G. J. VINKE.

Successivelijk zullen er van denzelfden Schrijver ZES LEERREDENEN in het licht verschijnen. De prijs van het geheele Zestal is bij *vaste bestelling f* 1,80. Alleen de Intreërede is afzonderlijk verkrijgbaar tegen den verhoogden prijs van 40 Cts. *De uitgave geschiedt ter bevordering van een weldadig doel.*

RAADGEVINGEN EN WENKEN voor Jonge Lieden, door J. J. KNAP, Pred. te Heeg. (Nieuwe goedkoope Uitgave). Prijs 25 Cts.

HARLINGER COURANT.

De Ondergeteekende, bij gunstige medewerking en deelneming voornemens zijnde, geregeld elken *Woensdag* eene HARLINGER COURANT uit te geven, beginnende alsdan den 3 of 10 November e. k., zal ter bereiking hiervan, op morgen eene PROSPECTUS en inteekenings-lijst verzenden, en Exemplaren daarvan ter inzage toezenden aan alle Secretariën en aan de navolgende Heeren Boekhandelaars: te Leeuwarden aan *L. Schierbeek* en *W. Eekhoff*; te Sneek aan *J. Klein* en *F. Holtkamp*; te Heerenveen aan *F. Hessel*; te Bolsward aan *J. Huizinga*; te Dokkum aan *A. Schaafsma*; te Franeker aan *E. I. Fokkens*; te Joure aan *J. H. D. Munnik*, en te Kollum aan *Mebius*; terwijl zij die Exemplaren verlangen, dezelve op *franco* aanvrage zullen worden toegezonden.

Daar deze Courant — hoewel hoofdzakelijk aan Koophandel en Zeevaart gewijd — zoodanig is ingerigt, dat zij voor elken stand in de maatschappij nodig en nuttig is, hoopt de Ondergeteekende op eene gunstige opname en ruime deelneming.

Harlingen, den 26 October 1852. R. KLEIN.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.